

Akcionarsko društvo

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 14 | Nivo: Fakultet za poslovne i finansijske studije, Banja Luka

UVOD

Akcionarsko društvo ili deoničarsko društvo je trgovačko društvo sa osnovnim kapitalom podeljenim na izvestan broj akcija sa jednakim iznosima. Akcionarsko društvo je pravno lice koje odgovara za svoje obaveze isključivo svojom imovinom. Pretečom savremenih akcionarskih društava smatra se Banka svetog Đorđa (it. Banco di San Giorgio), osnovana 1407. godine u Đenovi.

Akcionarsko društvo može biti otvorenog (javnog) ili zatvorenog tipa. Ako je preduzeće otvorenog tipa njegove akcije se vrednuju na berzi i preduzeće ima obavezu da javno prikazuje finansijske izveštaje. Vlasnici preduzeća su akcionari.

Organizacija akcionarskog društva je u velikoj meri propisana zakonima, a u pojedinostima njihovim statutima. Kupoprodaja akcija se vrši na tržištu kapitala:

1. na primarnom tržištu kapitala obavlja se plasman nove emisije akcija; učesnici na ovom tržištu su akcionarska društva koja izdaju novu emisiju akcija i finansijski posrednici (najčešće su to banke - investicione i poslovne);
2. na sekundarnom tržištu (berza akcija; eng. stock exchange, it. bursa) se kupuju i prodaju već izdate akcije; osnovni finansijski posrednici su brokeri i dileri;
3. na trećim tržištima posluju brokerske firme koje ne žele da plaćaju proviziju regularnim berzama; ova tržišta nisu javna i čine ih grupe preduzeća koja su manje više međusobno nezavisna.

Akcionarska društva u nazivu preduzeća imaju sufiks "a.d."

FAKULTET ZA POSLOVNE STUDIJE Banja Luka KRATAK ISTORIJAT I SUŠTINA AKCIONARSTVA

Razvoj akcionarstva počeo je veoma spontano, razvojem tržišta, tako da su prve emisije „akcija“ nastale polovinom XVI veka. Do tada su skupe trgovačke ekspedicije bile rezervisane samo za one imućne. Oni koji nisu imali dovoljno novca, umesto uzimanja kredita, emitovali su potvrde (preteče akcija) i tako prikupljali sredstva za sprovođenje skupih putovanja. Tako su kupci „potvrda“, preteče današnjih akcionara, postali i vlasnici robe koja treba da bude predmet trgovanja. Vlasnicima „akcija“ je ostalo da se nadaju očekujući dobar poslovni rezultat i tako ostvaren lični dobitak.

Smatra se da je prva firma koja je na ovaj način finsirala svoja putovanja, firma londonskog trgovaca Sebastijana Kaboa „Muscovy Company“ davne 1553 godine. Zbog rizičnosti poduhvata, Kabo je, umesto kreditnog zaduženja, odlučio da emituje akcije pojedinačne vrednosti od 25 funti i na taj način sakupi 6000 funti koje su bile potrebne za realizaciju ekspedicije kojom je želeo da pronađe severni morski put za Kinu. Sreća za akcionare, koji su na samom početku bili osuđeni na gubitak jer ne postoji severni morski put za Kinu, jeste što je Kebo nekako došao u kontakt sa Rusima i umesto trgovačkog sporazuma sa Kinom, potpisao sa ruskim carom Ivanom Groznom.

Do širenja akcionarstva dolazi u drugoj polovini XVIII veka, posredstvom industrijske revolucije, kada su posredstvom akcija prikupljen neophodna sredstva za osnivanje prvih preduzeća u industriji, što je bila inicijalna kapisla i za druge grane – saobraćaj,

FAKULTET ZA POSLOVNE STUDIJE Banja Luka

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com